

SESLERİ GÖRMEK

“Dede! Dede uyan! Lütfen uyan!” diye seslendi Zeynep, ağaca yaslanmış, gözleri yarı açık uyumakta olan dedesine bakarken. Sırtını kendi gibi yaşlı ve kalın gövdeli bir ağaca dayamış, gözleri yarı açık bahçeye bakıyor gibiydi. Böyle uyurdu Zeynep’in dedesi; gözleri yarı ağzı ise tamamen açık olurdu. Bembeyaz saçlarına baktı; keşke doğum gününden önce küstürmeseydim seni, diye düşündü. Sonra susuzluktan kurumuş dudaklarına, kırışmış kulaklarına baktı.

O kulakların varlığı hiçbir şey ifade etmiyordu Zeynep’e. “Doğuştan sağırlık,” demiş doktor, “irsi nedenlerden ötürü tedavisi mümkün değil.” Ancak Zeynep doktorun bu teşhisini de duymamıştı. Zaten duysa bile “sağırlık” kelimesinin bir anlamı yoktu onun için. Yaşadığı on yıl boyunca da sorgulamak için çok vakti olmamıştı.

Dedesini hâlâ uyuyordu. Bu saate kadar uyumazdı eskiden, diye düşündü. Belki de Zeynep’e küs olduğu için uyanmıyordu. Bir şekilde kendimi affettirmeliyim diyerek doğruldu. Bir kez daha baktı dedesine, herkesin saygı duyduğu, hayatta en çok şeyi ona öğreten ihtiyara.

Dedesinin en yakın arkadaşları Hamza, Tarık ve Ali amcalar kapının önüne taburelerini çekmiş, yerlerini almışlardı. Zeynep’in dedesiyle birlikte bu dört ihtiyar her akşam kapı önünde oturur, önemli önemsiz pek çok konuda konuşurlardı. Onların ilginç mimikleri, hareketleri çok ilgisini çektiğinden yanlarında oturmak ayrı bir mutluluk verirdi Zeynep’e.

Hamza ve Tarık sürekli tartışırlardı. Ali ise çok seyrek konuşurdu. Hamza’nın en büyük zevki, Tarık’ı eleştirebileceği konular bulmaktı. Ali genelde Zeynep’in dedesi ile tavla oynardı. Bugün ise elinde tabaktan da büyük bir ayçiçeği vardı ve içinden çekip çekip olmayan dişleriyle çitlemeye çalışıyordu.

Zeynep, Tarık Amca’nın yanındaki boş tabureye oturup onları izlemeye başladı.

“Eğer çok biliyorsan kendin yapacaktın efendim,” diye iç geçirdi Tarık. Her zamanki gibi memnuniyetsiz ve şikayetçiydi.

Hamza hemen karşılık verdi:

“Biliyorum efendim, pek tabi biliyorum. Ben sana yardım et mi dedim, onu sen uydurdun.”

Onlar tartışırken Ali Amca orada değilmiş gibi ayçiçeğinin çekirdeklerini çitliyor ve karşıya bakıyordu. Kalın çerçevesi gözlükleriyle daha çok bir çizgi film karakterine benziyordu. Zeynep’in asıl merak ettiği, o çerçevenin ardından dünyayı nasıl gördüğüydü. Ali Amca da dünyayı, dünyanın onu gördüğü kadar komik mi görüyordu?

Tarık, “Hadi be oradan!” deyip tartışmayı kızıştırırken Ali Amca Zeynep’in omuzuna dokundu. Çocuğun dudak okuyabileceği yavaşlıkla “Deden nerede yavrum?” dedi. Zeynep, “uyuyor” işareti yaptı.

Tarık, “Tabi Hüseyin uyur böyle birine küsünce. Dün Zeynep’e küstü ya. Hani top oynarken Hüseyi ve Ali’nin tavlayı devirdi ya Zeynep,” diye yorum yaptı.

Hamza, “eh, Hüseyin zaten biraz zor kazanıyor, kızmıştır tabi,” diye gülmeye başladı.

Tarık Zeynep’e, “En iyisi sen git bir sepet erik topla da dedene kendini affettir,” dedi.

Bunu yapması gerektiğini zaten biliyordu Zeynep. Bir gece önce gördüğü rüya da aynı şeyi söylemiyor muydu? Dedesi bir sepet meyveye hayatta dayanamazdı. Böyle bir hediye affettirmeyeceği suç yoktu.

Sepeti kaptığı gibi ağaçlığa doğru koştu. Köprüyü hızla geçti ve yokuş aşağı bıraktı kendini. Rüzgar yüzüne çarparken uçuyormuşçasına koşuyordu.

O an aşağıda dedesini gördü. Her zamanki gibi yokuşun sonunda kollarını açmış, “Koş! Koş!” diyerek onu çağırıyordu. Tüm gücüyle koştu ve dedesinin kollarına atıldı. Şimdi

havada dönüyordu. En sevdiği oyundu bu. Dedesiyle bu oyunu oynamaya başladıklarından beri uçmanın nasıl bir şey olduğunu da anlamıştı küçük kız.

Birden kendini yerde buldu. Uçmuyordu, dönmüyordu. Yerdeydi. Dedesi de yoktu. Ama Zeynep gözleri açıkken hiç hayal görmezdi ki. Şaşırdı. Yürümeye devam etti.

Ağaçlığa vardığında hafif bir rüzgar esti. Esinti ve ağaçta parlayan mosmor eriklerin görüntüsüyle birlikte içini bir ferahlık kapladı Zeynep'in. Ardından kayısıları gördü ve sonra şeftalileri. Kararsız kaldı. Ağaçlara tekrar baktı ve erik ağacına yöneldi. Aydınlığa uzanmışçasına bir dala uzanıp ilk eriği kopardı. Sonra bir diğerini...

Sepeti dolunca aceleyle evin yolunu tuttu. Üç yaşlı adam hâlâ kapının önünde oturuyordu. Yanlarından geçerken Tarık, "Zeynep, buraya gel. Ayıp değil mi bütün meyveleri toplamışsın," diye seslendi. Öbürleri de gülüştü.

Zeynep başını çevirmeden yürüdü. Yol kenarında arkadaşları top oynuyordu. Hiçbirine bakmadan hızlı hızlı yürüdü. Tam onda birinin attığı top sepete çarptı. Sepet elinden düşünce erikler de etrafa saçıldı. Zeynep sepete bakakaldı. Koşarak yanına gelen çocuklar bilerek yapmadıklarını, kazayla topun sepete çarptığını söyleyip özür dilediler. Bağırarak istedi Zeynep. Ancak çıkaracağı seslerin bir anlamı olmayacağını düşünüp korktu. Sinirliyen komik görünmekten de korktu. O anda çocuklardan biri, kızmadığını düşünerek, şaka olsun diye elleriyle gözlerini kapadı Zeynep'in. O anda bütün dünyası sessizliğe büründü. Dudak okuyarak zihninde oluşturduğu tüm sesler bir anda silindi. Hışımla çocuğun elinden kurtuldu ve etrafa saçılmış erikleri toplamaya başladı. Yaptıkları şaka onu eğlendirmemiş, sinirlendirmişti. Yerden topladığı eriklerden birini gözlerini kapayan çocuğa fırlattı. Erik çocuğa isabet etmişti. Dönüp baktı. Zeynep'le gözgöze geldi. Onu kızdırdığını anlamıştı. Başını önüne eğip top oynadıkları yere doğru yürüdü.

Dedesi hâlâ ağacın altında uyuyordu. Sepeti ona vermeden önce erikleri yıkamak ve bir not yazmak istedi. Çeşmeyi açtı. Elini suya uzattı. Soğukluğu hoşuna gitti. Eriklerin üzerine sessizce akan suya bakakaldı.

Arkadan bir el uzandı omzuna. Annesi bir şarkı söylüyor ve dans ediyordu. Zeynep'i de kolundan tutup dansa dahil etti. Zeynep bir yandan annesinin hareketlerine ayak uydurmaya çalışırken bir yandan da bunu neden yaptığını anlamaya çalışıyordu.

Annesi durdu bir anda. Kızının yüzündeki şaşkın ifadeyi görünce bir suçluluk duydu. Doktor, "Doğuştan bir sağırlık," dediğinde çok üzülmüştü. Önce, kızıyla iletişim kuramayacağı için üzülmüştü. Ardından, kızının dünya ile iletişim kuramayacağı ve ona yardımcı olamayacağı için üzülmüştü. Sağır bir kızı olduğu için kendini de farklı ve dışlanmış yapacağını düşünmüş, bu bencil yaklaşımından ötürü kendine kızmıştı. Kızı doğduğundan beri zamanının büyük bölümü üzülmekle geçmiş denebilirdi.. Ancak o anda neşeliydi, dans ediyor, şarkı söylüyordu. Zorlama da olsa eğlenmek istiyordu. Belki böyle görünür, böyle davranırsa bir gün gerçekten böyle hissedebileceğini düşünmüştü. Belki neşesi kızına da yansırı. Her anne gibi elinden tutup kızıyla dans etmek, şarkı söylemek istemişti. "Her anne gibi" olmadığını nasıl da unutmuştu bir anda. Yıllarca, kızı kendini farklı hissetmesin diye verdiği onca uğraş, bir anda elinden tutup dans etmeye başlamasıyla yok olmuştu. "Ben annen olarak dans etmeni istiyorum ama sen yapamıyorsun," demişti sanki. Ve Zeynep'in annesi yine üzülmüştü.

Ardından başını kaldırıp eriklere baktı. "Dedeme," diye işaret etti Zeynep. Masum bir ifade ile gülümsedi annesi. Bir erik alıp yemeye başladı. "Deden uyanmadı mı hâlâ?" diye sordu işaret diliyle.

"Bana küs," diye işaret etti Zeynep. Sonra "Anne," diye işaret etti, "dün gece rüyamda bir ses gördüm. Gerçekten gördüm anne. Dedem bana seslendi, onu gördüm. Öksürüyordu. Sonra adım söyledi, yanına çağırdı, benden erik istedi."

Zeynep cebinden bir erik çekirdeği çıkardı.

"Anne, bu çekirdeği eksem bir erik ağacım olur mu?"

Annesi gülümseyerek “evet” anlamında başını salladı. Zeynep’i kucaklayıp öptü. Sonra da ağacın altında uyuyan dedeye doğru yürüdü. Zeynep de kalan erikleri yıkamak için çeşmenin başına döndü.

Bir tabak dolusu erikle bahçeye girdiğinde olağandışı bir şeyler olduğunu anladı. Annesi ağlıyor, haykırıyordu: “Baba! Baba! Abla koş! Koş! Gitmiş! Babam! Nefes almıyor! Buz gibi olmuş! Gitmiş babam, ölmüş!”

Ne doğumunda kendi ağlamasını duyabilmişti Zeynep, ne de annesinin dedesinin ölüm haberini veren ağlayışını. Zeynep koşarak içeri gitti. Bir küçük kağıt ve kalem alıp aceleyle, “Dedeciğim, özür dilerim. Seni çok seviyorum,” diye yazdı. Bunu da götürüp erik tabağının üzerine yerleştirdi. Gülümsedi. İşte, diye düşündü, dedem bu sürprize hiç dayanamaz, doğum gününden önce mutlaka affedecek beni.

